

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “БИЗНЕС ЕТИКА”;

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Десислава Серафимова)

2. ....
(гл. ас. д-р Силвия Димитрова)

Ръководител катедра: .....
„Управление и администрация“ (доц. д-р Добрин Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Бизнес етика” е предназначена за специалност “Мениджмънт” на Икономически университет – Варна.

Основното ѝ предназначение е да представи съвременните схващания за етика в бизнеса и да характеризира основните подходи за разрешаване на морални дилеми и конфликти в бизнес организациите.

Съдържателните акценти на дисциплината са върху: историческото възникване и развитие на бизнес етиката като концепция и като научна дисциплина; проучванията и теоретичните възгледи на европейски и американски специалисти по бизнес етика и тяхната приложимост в българските организации; същността и приложението на професионални и фирмени етични кодекси в бизнеса, както и проблемите на културната идентичност, етика и етикет в бизнес отношенията. Акцентира се върху практическата ориентация и интердисциплинарен характер на бизнес етиката, представяна в аспектите ѝ на делова, трудова, професионална и управленска етика

Дисциплината има за цел да провокира интереса на студентите към съвременните дискусии и разбирания за етичен бизнес. Стремещът е в тях да се формират нови умения за следване на етично бизнес поведение в практиката на българските бизнес организации. По този начин дисциплината стимулира настоящите студенти и бъдещи мениджъри да прилагат етични и отговорни практики, насочени към клиентите, служителите, доставчиците, собствениците и всички останали заинтересовани страни от дейността на бизнес организациите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. БИЗНЕС ЕТИКА И МОРАЛ – ОСНОВНИ СХВАЩАНИЯ		2	2	
1.1	Бизнес етика и морал – основни понятия и подходи.	½	½	
1.2.	Етични проблеми на съвременния бизнес	½	½	
1.3.	Същност и цели на бизнес етиката.	½	½	
1.4.	Равнища на етичните теории.	½	½	
ТЕМА 2. ИСТОРИЧЕСКО ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕС ЕТИКАТА КАТО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА		3	2	
2.1	Предпоставки за възникване на бизнес етиката	1		
2.2	Бизнес етиката като научна дисциплина	1		
2.3	Проблеми в развитието на бизнес етиката	1	2	
ТЕМА 3. БИЗНЕС ЕТИКА И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИЗАЦИЯТА		3	3	
3.1	Бизнес етика и теория за заинтересованите страни	1		
3.2.	Етично поведение към различни заинтересовани страни (собственици, потребители, служители, доставчици, правителствени и неправителствени организации и др.)	2	3	
ТЕМА 4. ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ В БИЗНЕСА		4	4	
4.1	Етични стандарти в бизнеса – същност и видове.	2	2	

4.2	Приложение на етичните стандарти в бизнеса – трудно разрешими проблеми и аргументи “за” и против”.	1	1	
4.3	Механизми за регулиране на етичните стандарти в бизнеса	½	1	
4.4.	Функциониране на бизнес организациите с морален, аморален и неморален стандарт. Източници на морални стандарти в бизнеса.	½		
ТЕМА 5. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ В БИЗНЕСА		6	6	
5.1	Етични принципи в бизнеса – необходимост и видове.	3	3	
5.2	Приложение на етичните принципи в управленската практика	1	2	
5.3	Етичен релативизъм и етичен универсализъм	2	1	
ТЕМА 6. ЕТИЧНОТО ПОВЕДЕНИЕ В БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИТЕ		5	6	
6.1	Фактори за етичното поведение в бизнес организациите	1	½	
6.2	Управление на етичното поведение в бизнес организациите	2	2	
6.3	Механизми за регулиране на етичното поведение в бизнес организациите. „Огласяване на информация“ в организациите	1 ½	2 ½	
6.4	Стимулиране на етичното поведение в бизнес организациите чрез обучение по бизнес етика и въвеждане на фирмен социален одит	½	1	
ТЕМА 7. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ЕТИЧНИ КОДЕКСИ		2	3	
7.1	Същност и изисквания към фирмените етични кодекси (кодекси на поведение)	1	2	
7.2	Професионална етика и професионални етични кодекси	1	1	
ТЕМА 8. БИЗНЕС ЕТИКА И ФИРМЕНА КУЛТУРА		2	2	
8.1	Бизнес етика и фирмена култура	1	1	
8.2.	Културна идентичност, етика и етикет.	1	1	
ТЕМА 9. КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ И РОЛЯ НА ЛИЧНОСТТА В БИЗНЕСА		2	2	
9.1	Личността в бизнеса и моралните дилеми	1	1	
9.2	Конфликти на интереси в бизнеса	1	1	
ТЕМА 10. ОРГАНИЗАЦИИ И ОБЩНОСТИ ЗА БИЗНЕС ЕТИКА		1		
10. 1	Центрове за проучване на бизнес етиката.	½		
10. 2	Общества за етика в бизнеса	½		
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казуси	8	55
1.2.	Курсова работа	1	25
1.3.			
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		9	80
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
Общо за сесиен контрол:		1	
Общо за всички форми на контрол:		10	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Драмалиева, Валентина Ангелова. Бизнес етика. София: Изд. комплекс - УНСС, 2014. 214 с. : с табл.
2. Fisher, C. et al. Business Ethics and Values. 2014
3. Shaw, William H. Business Ethics. Wadsworth: Cengage Learning, 2013. XII, 465 с. : с ил.
4. Serafimova, D. (2016). CSR Assessment Model. *Journal of Emerging Trends in Marketing and Management – Vol I, No. 1/2016. Conference proceedings*. Bucharest University of Economic Studies, Bucharest, Romania Available from: <http://www.etimm.ro/>
5. Janning, Marianne. Business Ethics. 2014

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Корпоративна социална отговорност. Книги и статии. 2008 - 2013 г., 40 загл., бълг. и др. ез. март 2013 г., БС 443/2013, 2013.
2. Драмалиева, Валентина. Бизнес етика и корпоративна социална отговорност в съвременното управление на бизнеса. София: Изд. комплекс - УНСС, 2014. 168 с. : с табл.
3. Crane, Andrew et. al. Business Ethics. New York: Oxford Univ. Press, 2010. XXXII, 614 с. : с табл.
4. Хилл, Чарлз. Международният бизнес. Санкт-Петербург: ПИТЕР, 2012. 687 с. : с табл., диагр.
5. Visser, Wayne. The Age of Responsibility. West Sussex: John Wiley & Sons Ltd, 2013. XVII, 390 с.
6. Sovacool, Benjamin K. Energy and Ethics. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2013. XXII, 278 с. : с табл.
7. Griffin, Ricky W. et. al. International Business. Harlow, England: Pearson, 2015. 624 с.